

Wychodzi w Krakowie w każdą Niedzielę
(w dniu przedstawienia teatralnego).
Numer pojedynczy kosztuje 5 cent.

Prenumeratę przyjmują: Administracja
Czasu, przy ulicy Różanej Nr. 413
i Kasa Teatralna.

TEATRALNY.

Kraków 21 stycznia.

O wczorajszym przedstawieniu pierwszej komedii z pośmiertnych dzieł naszego mistrza Fredry napiszemy obszerniej w następnym numerze naszego pisma, nadmienimy więc tylko, że teatr był przepelniony i cała publiczność pozostawała pod wrażeniem uroczystości, jaką była dla nas komedia: *Wielki Człowiek do małych interesów*. Gra artystów była znakomitą, że tylko wymienimy w pierwszym rzędzie panie: Hoffmanową i Urbanowicz, i pana Szymańskiego. Sekundowali im bardzo dobrze pp.: Puchniewski, Sobiesław i Wojdałowicz. Powodzenie było ogromne, a pani Hoffmanowa odniosła prawdziwy tryumf w roli Matyldy, który przypominał jej powodzenie w Klarze ze *Ślubów*. Publiczność była w balowych strojach.

We wtorek i we czwartek daną będzie komedia hr. Aleksandra Fredry: *Wielki człowiek do małych interesów*.

W sobotę na benefis reżysera sceny krakowskiej pana Aleksandra Podwyszyńskiego przedstawioną będzie nowa komedia pięcioaktowa ze szwedzkiego: *Bankructwo*, Bjönsterna, w przekładzie p. Edwarda Lubowskiego. Zasługi artysty, jego talent, i sumienna praca, które zdobyły mu taką sympatię między publicznością, że benefisa jego zazwyczaj teatr przepelniają, niewątpliwie i w tym roku jak najliczniejszą sprowadzą publiczność. Będzie to zresztą przedstawienie nadzwyczaj dla nas interesujące, gdyż *Bankructwo* jest pierwszą sztuką z literatury dramatycznej Szwedów, jaką mamy zobaczyć na scenie. Główne role odegrają pp.: Marczello, Urbanowicz, Wol-

ska, Połn. Zwraca Szymański, Sobiesław, Morozowicko, ze... Bilety na to przedstawienie zamawiać można w kasie teatralnej.

Dziś w sali reductowej czwarta maskarada; jak słyszymy, nie ustąpi ona wcale w świetności trzeciej maskaradzie, która odznaczała się nie tylko doбором wcale ładnych masek, ale i wesołością i ochoczą zabawą, a nawet, o co tak trudno, pewną małą dozą dowcipu. Z masek zasługują na wyróżnienie: Krakowianka, morawianka, arabki, turek z kumoszkami. Przy tej sposobności, najzupełniej zgadzamy się na zażalenia zamieszczone w *Kuryerze* na restauratora w sali reductowej, który nie dosyć, że porządnie każe sobie płacić, częstuje potrawami, których jeść nie podobno. Zarząd reductu powinien w tym względzie energicznie sobie postąpić.

Dziś o północy przedstawioną będzie komedia: *Mizantrop i druciarz*.

Na benefis niezmordowanego dyrektora operetki krakowskiej pana Kazimierza Hoffmana daną będzie opera Moniuszki: *Halka*. Drugie przedstawienie tej opery odbędzie się na korzyść pani Wierzbickiej, która wykona tytułową rolę. Pierwsze przedstawienie tej przeszlicznej opery nastąpi dnia 20 lutego.

Dyrektor teatru lwowskiego pan Stanisław Dobrzański przybył wczoraj do Krakowa dla porozumienia się w sprawie *Opery Lwowskiej*. Stała między dyrekeyami lwowską i krakowską umowa co do występów *Opery Lwowskiej* na tutejszej scenie, na wiosnę r. b. Między innymi ujrzemy *Aidę*, która ma być znako-

micie wystawioną. Pan Dobrzański był wieczór obecnym na przedstawieniu: *Wielkiego Człowieka do małych interesów*.

We czwartek wieczornym pociągiem przybył do Krakowa Aleksander hr. Fredro, aby być obecnym na ostatnich trzech próbach z komedii: *Wielki Człowiek do małych interesów* i na przedstawieniu. Prób z tej komedii odbyło się ośmnaście; liczba, do jakiej nie doszła żadna sztuka w teatrze krakowskim.

Na konkurs dramatyczny nadesłano dwadzieścia i pięć utworów scenicznych; dziś odbędzie się o trzeciej godzinie pierwsze posiedzenie komisji konkursowej.

We wtorek przedstawiono w naszym teatrze po raz piąty komedię Sewera: *Pojedynek Szlachetnych*. Teatr był pełny, co najlepiej świadczy o wartości tego utworu.

Dawno w teatrze nie śmiano się tak serdecznie, jak we czwartek na przedstawieniu wyborniej krotokhwili p. Bałuckiego: *Teatr Amatorski*; gra artystów była wyborną, mianowicie pp.: Ekerą, Szymańskiego i Wojdałowicza oraz pp.: Wolskiej i Wojnowskiej.

Panna Placzkowska zjednała sobie oklaski w *Lekkiej Kawalerii*.

Wyszedł drugi numer *Gońca teatralnego* w Warszawie; między innymi zamieścił portret pani Halpertowej, byłej artystki teatrów warszawskich.

TEATRA W POLSCE

przez Estreichera.

L W Ó W.

(Ciąg dalszy).

Dnia 18 marca aktorowie grali po raz ostatni w starym teatrze. Publiczność przepelniała teatr. W dramacie Korzeniowskiego: Akt piąty, Benza i Starzewska przypomnieli sobie najświetniejsze chwile powodzeń. Poczem grano ustępy z drugiej części „Krakowiaków i Górali”. Następnie aktorowie kolejno zegnali publiczność. Ostatni wyszedł Kamiński, jako ich przewodnik w trzydziestoletniej pielgrzymce, i przemówił ze łzami w te słowa:

„Uroczysta, smutna, bolesna jest dla mnie ta chwila, jest ona długiego zawodu mojego ostatnia! Gdy ta zasłona spadnie, pójdę jak ów jesienny od gałązki oderwany listek, jak ów w ton rzucony kamyk, co nie daj Boże!... w zapomnienie. Gorącą piersią, niestrudzoną myślą chodziłem około tej roli, około której wtędy, kiedy jeszcze głucho zarastała, gdy ją ciężko zaorywał, i w znoju zasiewał, nikt się nie troszczył. Teraz, gdy w piękny kłosić zaczyna, niech nie domówię!...

„Z tej roli nie unoszę nic w zasób! Mięgotne promienie złudnej nadziei spelzły, zamierzchny! Nadaremnie patrzę, nic nie widzę przed sobą, jak tylko czarny punkt, który się zdali coraz bardziej do mnie zbliża, widzę go dobrze, jestto punkt martwego głuchego spoczynku, zwyczajna emerytura znikomego życia! Gdy ten czas przyjdzie, a wśród gorzkich uczuć zbolełego serca, kroczy on spieszo, gdy ten czas przyjdzie, o bądźcie pomni za życzliwe chęci moje, za moją miłość ku wam, grudkę ziemi, a z dłoni waszej ciężcyć mi nie będzie. Żegnam was! Lecz nim złożę klucze od tej świątyni, jeszcze mi jeden pozostaje obowiązek: Oto są ci, którzy mnie w trudnym zawodzie od młodych lat swoich gorliwie wspierali; z ich to dzielną pomocą przywiódłem po przed oczy wasze więcej 3000 widowisk z niemalym obok zabawy dla kraju pożytkiem, są jeszcze w porze sił, pełni chęci na usługi wasze. Oby czystą, rzetelną miłością pracowali około ojczystego muz ołtarza! Oby pod swobodą i miłościwą opieką monarszą, żywili ten płomyk święty, który dobroczynnie płonie, zbawiennie oświeca.“

Przemówienie, to o sobie tylko i o swojej starzej gwardyi — o przeszłości, a nie o nowym pokolenie następców, wywołało wielką demon-

strację na rzecz ustępujących aktorów. Było to rodzajem manifestacyi zmagającej Skarbka do usłuchania wcli publiczności. Miało to zresztą jakąś cechę patryotyczną, bo chociaż mowa ta nic nie zawierała niebezpiecznego, jednakowoż cenzura nie dozwoliła jej wydrukować w *Gazecie Lwowskiej*, ani w *Dzienniku Mów*, jednemu tylko Ludwikowi Zielińskiemu dozwolono ją ogłosić w *Lwówianinie*, który acz ogłaszał, iż ma do współpracownictwa Karola Szajnochę i innych mężów pióra, nie używał powagi w literaturze.

Smutne przemówienie Kamińskiego, miało pewną podstawę. Teatr polski wprawdzie był niepewny jutra, ale dochowywał się przynajmniej pozornie pod firmą artystyczną Kamińskiego, który wypiełgnował tak znakomite talenta, jakich inne teatry polskie nie miały. Toż samo personale przejść miało pod zarząd człowieka, który ani miał wyobrażenie o stronie estetycznej teatru, o jego potrzebach i obowiązkach.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Pierwsza serya pośmiertnych dzieł FREDRY.

Pierwsze

przedstawienie.

Nr. porządkowy 65.

TEATR KRAKOWSKI.

W Niedzielę dnia 21 Stycznia 1877 r.

P o r a z d r u g i :

Komedia w 5 aktach, Aleksandra hr. Fredry:

WIELKI CZŁOWIEK

do

małych interesów

O S O B Y :

Ambroży Jenialkiewicz
Matylda, bratanek
Aniela, siostrzenica
Karol, brat Anieli, siostrzeniec
Leon, bratanek
Dolski
Antoni, sąsiad Dolskiego

Pan Szymański.
Pani Hoffman.
Panna Urbanowicz.
Pan Sobiesław.
Pan Roman.
Pan Puchniewski.
Pan Jejde.

Alfred, przyjaciel
Telembecki, rządcą
Marcin, służący
Pan Ignacy, daleki krewny i do-
mownik Jenialkiewicza
Pani Moczyłocka
Tapicer

Pan Ignatowski.
Pan Galasiewicz.
Pan Glikson.
Pan Wojdałowicz.
Panna Bułat.
Pan Bogucki.

Oficyaliści — Lokaje Jenialkiewicza.

Rzecz dzieje się w 1, 2, 3 i 5 akcie na wsi u Jenialkiewicza, w 4 w mieście w pomieszkaniu Dolskiego.

CENA MIEJSC: Łoża parterowa lub 1^{go} piętra 6 złr. — Łoża drugiego piętra 4 złr. — Fotel w sześciu pierwszych rzędach 1 złr. 50 cent. — Krzesło 1 złr. — Krzesło do łoży parterowej lub 1^{go} piętra 2 złr. — Krzesło numerowane na Balkonie w pierwszych dwóch rzędach 1 złr., w następnych 80 cent., w dalszych 70 cent. — Parter 60 cent. — Galeria 30 cent.

Początek o godzinie siódmej.